

Dějepis

Dějepis	sexta	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence občanská • Kompetence sociální a personální • Kompetence k podnikavosti • Kompetence k učení 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
Tematický celek - Slované, Sámova říše, Velká Morava, počátky českého státu,		
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Vyloží okolnosti vzniku nejstarších státních útvarů na našem území a jejich postavení v Evropě	Slované
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti		Sámo a Sámova říše
		Velká Morava
		Mojmírovci
		Rostislav
		Svatopluk
		sv. Cyril (Konstantin) a Metoděj
		hlaholice a cyrilice
		křesťanství (pravoslaví)
		Přemyslovci
		Bořivoj a sv. Ludmila
		sv. Václav a Boleslav
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Vysvětlí příčiny krize státu v 11. století,	sv. Václav a Boleslav
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích		Stará Boleslav
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti		
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Vyloží zásady tzv. Břetislavových dekret	sv. Václav a Boleslav
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích		Břetislavova dekreta

Dějepis	sexta	
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti		
Tematický celek - Románská kultura		
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Pozná podle obrázků románské stavby a jejich prvky, ovládne odbornou	sv. Václav a Boleslav Kristiánova legenda Kosmova kronika románský sloh rotunda bazilika
Tematický celek - Středověká Evropa		
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Postihne příčiny vyhlášení křížových výprav a na mapě zobrazí jejich cíl	křížácké výpravy Svatá říše římská kurfiřti římský král a císař římská jízda
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Blíže objasní podobu a fungování Svaté říše římské, funkci kurfiřtů a akt tzv. římské jízdy	křížácké výpravy Svatá říše římská kurfiřti římský král a císař římská jízda
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Popíše dlouhodobé konflikty Anglie a Francie	bitva u Hastings Vilém Dobyvatel Richard I. Lví srdce Stoletá válka bitva u Kresčaku Jan Lucemburský
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Vysvětlí pojem papežské schizma a jeho dopady na křesťanský svět	Johanka z Arku avignonské zajetí papeže papežské schizma koncil (Kostnice)
Tematický celek - Kolonizace, města, život ve 13. století		
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu	Zdůvodní řetězec vztahů, který vedl ke kolonizaci	kolonizace trojpolní hospodaření

Dějepis	sexta	
výhodním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti		lokátor město: královské, věnné, horní a poddanské
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Určí podle půdorysu typ založení města, rozčlení obyvatele měst do skupin a vrstev	trojpolní hospodaření
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Vyloží pojem městská práva a uvede jejich příklady	trojpolní hospodaření městská práva: právo mít hradby, hrdelní, mílové, trhové cech univerzita a fakulty rektor a děkan
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Porovná vznik Kutné Hory s jinými městy (např. v okolí)	trojpolní hospodaření
Tematický celek - Český stát v 13. a 14. stol.		
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Zhodnotí přínos vlády posledních Přemyslovců pro český stát s důrazem na Zlatou bulu sicilskou, bitvu na Moravském poli a Horní zákoník s mincovní reformou	„poslední Přemyslovci“ Přemysl Otakar I. Zlatá bula sicilská Přemysl Otakar II. bitva na Moravském poli Václav II. pražský groš (mincovní reforma) Horní zákoník Vlašský dvůr Eliška Přemyslovna
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Načrtne rodokmen posledních Přemyslovců a Lucemburků a určí dle něj příbuzenské vztahy	pražský groš (mincovní reforma)
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Objasní okolnosti nástupu Lucemburků na český trůn	Karel IV. arcibiskupství Arnošt z Pardubic Univerzita Karlova

Dějepis	sexta	
		Nové Město pražské Vita Caroli korunovační klenoty Karlštejn Václav IV. gotika klenba
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Popíše územní změny českého státu v dané době	Václav II. Karel IV.
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Zhodnotí přínos Karla IV. pro český stát	Karel IV. arcibiskupství Arnošt z Pardubic Univerzita Karlova Nové Město pražské Vita Caroli korunovační klenoty Karlštejn
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Zhodnotí význam Kutné Hory v tomto období	gotika klenba katedrála Matyáš z Arrasu Petr Parléř Theodorik
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Rozpozná gotické stavby a jejich typické prvky, popíše vybrané gotické památky Kutné Hory	katedrála Matyáš z Arrasu Petr Parléř Theodorik tzv. Husovi předchůdci
Tematický celek - Husitství		
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Vysvětlí důvody vzniku potřeby církevní reformy a jmenuje aspoň 3 církevní reformátory	tzv. Husovi předchůdci podobojí (utrakvismus)
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu	přiblíží osobnost Jana Husa: jeho působení v oblasti církevní a jazykově-literární	J. Hus Kostnický koncil

Dějepis	sexta	
vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti		Zikmund Lucemburský
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Popíše okolnosti Husovy smrti	Kostnický koncil Zikmund Lucemburský
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Vysvětlí pojem pražské defenestrace a přiblíží podstatu 4 pražských artikulů	1. pražská defenestrace 4 pražské artikuly
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Uvede hlavní husitské bitvy a popíše bojující protistrany	J. Žižka z Trocnova vozová hradba bitva u: Sudoměř, Domažlic a Lipan
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	Připomene roli Kutné Hory v době husitské	Basilejská kompaktáta kališníci Sion
Tematický celek - Jiří z Poděbrad a Jagellonci		
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Popíše situaci v Čechách v 15. století v oblasti politické a církevní (náboženské)	Ladislav Pohrobek Jiří z Poděbrad Matyáš Korvín utrakvismus
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Zdůvodní cestu mírového poselstva Jiřího z Poděbrad po Evropě	Ladislav Pohrobek Jiří z Poděbrad
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Vyzdvihne význam vlády krále Jiřího pro český stát	Jiří z Poděbrad
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Odliší znaky jagellonské (pozdní) gotiky	Jagellonci vladislavská (pozdní) gotika
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Připomene význam Kutné Hory v tomto období	Jagellonci vladislavská (pozdní) gotika
definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	Popíše okolnosti nástupu Jagellonců na český trůn a také jejich vymření	bitva u Moháče

Dějepis	sexta	
Tematický celek - Renesance		
posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	Určí hlavní světová střediska renesance	Renesance humanismus
posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	Pozná podle obrazové dokumentace renesanční stavby a prvky	sgrafito arkády portrét knihtisk
posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	Uvede přední evropské tvůrce renesance	Michelangelo Rafael L. da Vinci W. Shakespeare
Tematický celek - Zámořské objevy		
porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám	S mapou podá přehled nejdůležitějších objevných plaveb	zámořské objevy Indie Amerika K. Kolumbus
porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám	Vybere ty národy, které vynikly v mořeplavbě	V. da Gama
porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám	Popíše technická zdokonalení, která umožnila daleké plavby	V. da Gama koření brambory
porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám	Popíše směr a cíle těchto plaveb	V. da Gama koření
Tematický celek - Reformace a protireformace		
popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj	Vyloží slovo reformace a popíše základní rozdíly mezi katolickou církví a protestanty	Reformace Luther a luteránství Kalvín
popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj	Synchronizuje vývoj v daných zemích (Německo, Anglie, Francie) na časové přímce	Reformace Luther a luteránství Kalvín hugenoti Bartolomějská noc Jindřich VIII.

Dějepis	sexta	
		anglikáni
		Alžběta I.
		katolictví
popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj	Rozezná a pojmenuje základní architektonické prvky baroka	inkvizice
		jezuité
		baroko
Tematický celek - Český stát v 16. a 17. stol., třicetiletá válka		
vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů	Popíše nástup Habsburků na český trůn	Ferdinand I.
		Maxmilián II.
vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů	Zhodnotí význam vlády Rudolfa II. pro český stát a pro Prahu	Česká konfese
		Rudolf II.
		rudolfínská Praha: T. Brahe, J. Kepler a J. Jesenius
		Rudolfův majestát
rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady	Popíše příčiny, průběh a důsledky českého stavovského povstání: bitva na Bílé hoře, Staroměstská exekuce, OZZ, emigrace	Fridrich Falcký
		2. pražská defenestrace
		třicetiletá válka
rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady	Vysvětlí příčiny Třicetileté války a popíše válčící protistrany	Fridrich Falcký
		2. pražská defenestrace
		třicetiletá válka
		bitva na Bílé hoře
		Staroměstská exekuce
rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady	Popíše ekonomické, sociální aj. důsledky pro naše země	Obnovené zřízení zemské
		exulant (emigrace)
		A. z Valdštejna
		Vestfálský mír
rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady	Připomene přínos J. A. Komenského v oblasti pedagogické, literární i nábožensko-politické	J. A. Komenský
		Jednota bratrská
Tematický celek - Revoluce v Anglii, vznik a vývoj USA		
rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady	Vyloží dobové rozdíly a rozpory v Anglii, popíše příčiny a průběh obou revolucí v Anglii	Karel I.
		Stuartovci
		O. Cromwell
		anglická revoluce
		Commonwealth (republika)
		restaurace monarchie
		Slavná revoluce

Dějepis	sexta	
rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady	Vysvětlí důvody pro osamostatnění amerických osad a popíše zásadní kroky ke vzniku USA	Boston Tea Party G. Washington Deklarace nezávislosti ústavní systém USA
posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů	Porovná ústavní pořádek USA, Velké Británie a ČR a vytvoří jejich grafické znázornění	ústavní systém Velké Británie
určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století	Popíše válku Severu proti Jihu a význam prezidenta A. Lincolna	válka Severu proti Jihu A. Lincoln otrokářství absolutismus
Tematický celek - Absolutismus ve Francii a Rusku		
určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století	Vysvětlí pojem absolutismus a uvede jeho projevy ve Francii či Rusku	generální stavy Bourboni Ludvík XIV. (král Slunce)
určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století	Popíše přínos vlády Ludvíka XIV. v oblasti kultury (Versailles) či hospodářství (merkantilismus)	merkantilismus
určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století	Porovná ústavní pořádek Francie a Velké Británie (absolutistické a konstituční monarchie)	absolutismus válka o španělské dědictví Versailles merkantilismus
	Objasní přínos Petra I. Velikého a Kateřiny II. Veliké pro Rusko	Romanovci samoděržaví Petr I. Veliký Petrohrad (St. Petěrburg) Kateřina II. Veliká G. Potěmkin
	Podle mapy popíše průběh trojího dělení Polska koncem 18. století	trojí dělení Polska
Tematický celek - Osvícenský absolutismus v českých zemích		
posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů	Vysvětlí podstatu panovnického a absolutismu a nutnost reforem	Karel VI. Pragmatická sankce osvícenský absolutismus
posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů	Dokáže přečíst a vyložit patent o zrušení nevolnictví a toleranční patent	válka o rakouské dědictví Marie Terezie Josef II. školské reformy

Dějepis	sexta	
		Patent o zrušení nevolnictví Toleranční patent manufaktura germanizace
vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů	Sestaví přehled (např. tabulku) generací NO	národní obrození
vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů	Vysvětlí fáze utváření novodobého českého národa	národní obrození
Tematický celek - Totalitní režimy		
vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit	Vysvětlí podstatu totality, definuje komunismus (socialismus)	komunismus socialismus bolševici V. I. Lenin J. V. Stalin
vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit	Popíše nástup komunistických režimů k moci	Říjnová revoluce SSSR stalinismus RVHP Varšavská smlouva
	Uvede důsledky vlády totalitního režimu v oblasti společenské (lidskoprávní), ekonomické a kulturní	RVHP Varšavská smlouva Únor 1948 K. Gottwald politické procesy pražské jaro A. Dubček Srpen 1968 normalizace
Nepřiřazené učivo		
		Tábor
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Globalizační a rozvojové procesy		
Činnost: Práce s mapou: Hlavní směry zámořských objevů, jejich příčiny a jejich hospodářské, kulturní a mocenskopolitické důsledky		

Dějepis

sexta

Mediální výchova - Role médií v moderních dějinách

Činnost: Analýza dobových filmových či fotografických materiálů v totalitních režimech (komunismus), role propagandy v totalitních režimech